

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

Dato: 19. februar 2013

J.nr. 2012-6247

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 12. februar 2013 følger hermed social- og integrationsministerens endelige svar på spørgsmål 4 ad L 103

Spørgsmål 4:

"Vil ministeren – som teknisk bistand – udarbejde ændringsforslag, der indeholder følgende:

- Ændring i § 5 stk. 2, hvor ordene: 'på hvert sit myndighedsområde' skal udgå. Indholdet skal være at alle pensionister, som konkret anmoder om at overgå til førtidspension efter lov om social pension, skal tilbydes vejledning og rådgivning, og at de pensionister, der anmoder om vejledning før de beslutter sig, skal vejledes og rådgives.
- Der skal tilføjes en tekst om, at vejledningen udover Udbetaling Danmarks vejledning skal bestå af et tilbud om en personlig vejlednings- og rådgivningssamtale med en sagsbehandler i kommunen.
- Sidste punktum skal ændres. Indholdet skal være, at vejledningen både skal gives på baggrund af pensionistens konkrete, aktuelle forhold, og at der i vejledningen og rådgivningen skal tages højde for hvilke konsekvenser, som mulige ændringer i pensionistens fremtidige helbredsforhold, boligforhold, samlivsforhold, økonomiske forhold m.v. kan have for det valg, som pensionisten træffer.

Følgende bemærkninger skal indgå:

Det kan have store konsekvenser for den enkelte pensionist, hvis han eller hun vælger forkert, da beslutningen er bindende og ikke kan fortrydes. Derfor er det vigtigt, at alle pensionister, der enten anmoder om eller overvejer at overgå til førtidspension efter lov om social pension, bliver tilbudt en grun-

dig og fyldestgørende rådgivning og vejledning. Tilbuddet om rådgivning og vejledning skal udover den skriftlige vejledning fra Udbetaling Danmark indeholde en personlig samtale med kommunens sagsbehandler, hvor pensionisten og sagsbehandleren kan drøfte fordele og ulemper ved at overgå til den ny pension. Da pensionistens fremtidige forhold som f.eks. ændrede boligforhold, helbredsforhold og samlivsforhold kan have stor betydning for, hvilken pension der er mest fordelagtig for pensionisten, skal fremtidige forhold inddrages i rådgivningen og vejledningen.”

Svar:

Hermed vedlægges udkast til ændringsforslag til L 103, som udvalget har anmodet om.

Det skal bemærkes, at det naturligvis er meget ønskværdigt, at førtidspensionisterne får et så solidt grundlag som muligt for at træffe beslutning om, hvorvidt de vil anmode om overgang til førtidspension efter lov om social pension. Derfor er der også væsentligt fokus på information og vejledning i det fremsatte lovforslag.

Det fremgår af det fremsatte lovforslag, at Udbetaling Danmark og kommunerne efter pensionistens anmodning skal vejlede førtidspensionisterne om konsekvenserne ved at overgå til førtidspension efter reglerne i lov om social pension. Det forudsættes, at førtidspensionisten får en grundig vejledning på baggrund af pensionistens konkrete og aktuelle forhold. Udbetaling Danmark vejleder og stiller pensionsberegner til rådighed i forhold til forsørgelsesydelser, boligstøtte og varmetillæg, mens kommunen vejleder om muligheden for hjælp efter aktivloven og hjælp efter lov om social service.

Endvidere forudsættes det i det fremsatte lovforslag, at Udbetaling Danmark og kommunen inden for hver deres myndighedsområde giver pensionisten en overordnet generel vejledning om, hvilke muligheder for tillæg og ydelser pensionisten i fremtiden vil blive omfattet af ved at overgå til førtidspension efter lov om social pension.

Det fremgår herudover af det fremsatte lovforslag, at Udbetaling Danmark og kommunen ikke har mulighed for at give egentlig rådgivning eller individuel konkret vejledning, der tager højde for mulige fremtidige forhold. Førtidspensionisten må selv vurdere de fremtidige individuelle forhold og selv tage beslutning om overgang til førtidspension, og hverken Udbetaling Danmark eller den enkelte kommune kan pålægges erstatningsansvar som følge af, at førtidspensionisten fortryder sit valg.

Kommunen og Udbetaling Danmark kan således med det fremsatte lovforslag ikke "rådgive", og hermed menes "anbefale", hvilket valg den enkelte pensionist med fordel kan træffe, hverken på kort eller på længere sigt.

Det fremgår af de økonomiske bemærkninger til L 103, at de foreslåede aktiviteter i forhold til vejledning – herunder informationsbrev, personlig vejledning, sagsbehandling mv. og digital pensionsberegner skønnes at medføre administrative merudgifter i 2013 på i alt 18 mio. kr.

Ændringsforslaget vil medføre medudgifter i forhold til det forudsatte, hvor der ikke er afsat midler til en egentlig rådgivningsopgave i den forstand, at borgeren kan forvente at modtage en vurdering og anbefaling af, hvilket valg der er bedst for den enkelte pensionist. Såfremt en sådan opgave ligeledes forudsættes varetaget i kommunerne, der kun har myndighedsopgaven for en række af de supplerende ydelser, vil der skulle indhentes oplysninger i Udbetaling Danmark. F.eks. vil en times rådgivning af en socialrådgiver til halvdelen af førtidspensionisterne på den gamle ordning beløbe sig til yderligere godt 20 mio. kr. Dertil kommer forberedelse og merarbejde i Udbetaling Danmark. De samlede økonomiske konsekvenser vil skulle forhandles med kommunerne.

Det skal desuden understreges, at det ikke vil være muligt at give pensionisterne en kvalificeret rådgivning om hypotetiske ændringer i pensionisternes fremtidige forhold vedrørende bolig, helbred, samliv, økonomi mv., der kan få indflydelse på de sociale ydelser, ligesom der heller ikke er garanti for, at de aktuelt gældende regler fortsat vil gælde så længe pensionisten kunne være berettiget til ydelser efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Som det også fremgår af bemærkningerne til L 103, har Udbetaling Danmark og kommunen ikke mulighed for at yde egentlig rådgivning eller individuel konkret vejledning, der tager højde for mulige fremtidige forhold. Førtidspensionisten må således selv vurdere de fremtidige individuelle forhold, fx vedrørende samliv, helbred, indtægt m.v., der kan have væsentlig betydning for, om det for den enkelte pensionist på sigt vil være en økonomisk fordel at overgå til førtidspension efter lov om social pension.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til L 103, at det er den enkelte pensionist, der tager beslutningen om overgang til førtidspension efter lov om social pension, og hverken Udbetaling Danmark eller den enkelte kommune kan pålægges erstatningsansvar som følge af, at førtidspensionisten fortryder sit valg. Endelig må det bemærkes, at ændringsforslaget ikke tager højde for den nye opgavefordeling mellem kommunerne og Udbetaling Danmark, da kommunerne fra 1. marts 2013 ikke længere har ansvaret for alle de regler, de efter forslaget bliver sat til at rådgive om.

Jeg kan derfor ikke anbefale, at vedlagte udkast til ændringsforslag til L 103 fremsættes.

Karen Hækkerup

/Bent Nielsen

Bilag: Udkast til ændringsforslag til L 103